

Doğa
Yer Bilimleri

Dr. Bülent Gözcelioğlu [bulent.gozcelioglu@tubitak.gov.tr]

Pembe Göller

Bir gölün rengi ne olabilir sorusuna mavi, yeşil ve kahverengi dışında bir cevap vermek pek akla gelmeyebilir.

**Bununla beraber
sıra dışı durumlar da
olmuyor değil.
Sayıları fazla olmasa da
pembe göller de var.**

Göllerdeki renklenmeler suyun içinde yaşayan alglerden (su yosunu), gölün üzerinde bulunduğu kayalardan ya da bazı canlıların ölümü sonucu açığa çıkan kimyasallardan kaynaklanabilir. Suyun içinde yaşayan alglerin sayısı bazı dönemlerde çok fazla artar ve alglerin rengi tüm ortamı kaplayabilir. Alg patlaması olarak da bilinen bu durum çok farklı renklerde, şekillerde ve büyüklüklerde ortaya çıkabilir. Pembe göllerdeki rengin kaynağı *Dunaliella salma* adlı bir alg ve halobakterilerdir (*Halobacteria cutirubrum*). Algler özellikle sıcaklığın ve tuzluluğun arttığı yaz dönemlerinde kırmızı renkli beta-karoten adlı bir madde üretir. Bu madde, algleri yüksek enerjili güneş ışınlarının zararlı etkilerinden korur. Aynı dönemde halobakteriler de (zaten pembe renklidirler) fazla ürettiği için gölün rengi pembeye veya kırmızıya döner. Sıcaklığın etkisi azalınca ya da yağmurlar başlayınca beta-karoten üretimine gerek kalmaz, kırmızı-pembe renkler de kaybolur.

Pembe göllerin en bilineni ve en etkileyici olanı Avustralya'daki Hillier Gölü. 250 metre genişliğinde ve 600 metre uzunluğunda olan Hillier Gölü'nün rengi yılın büyük bölümünde pembedir. Yeşil ağaçlarla çevrili olması da havadan çekilen fotoğraflarda karşıtlık oluşturur ve etkileyici fotoğraflar ortaya çıkar. Senegal'deki Retba Gölü, yine Avustralya'daki Hutt Lagünü ve Pembe Göl, İspanya'daki Torre Vieja Tuz Gölü de rengi pembe olan göllerdir. Ülkemizde de Bozcaada'daki Tuz Gölü pembe göller arasında sayılır. ■

